

ZVOLENÍ KRÁLE PTAČÍ ŘÍŠE

Před dávnými časy vypadali ptáci, motýli i ostatní zvířata žijící v mayské říši zcela jinak, než je tomu dnes. Halach-Uinic, Velký Duch, dohlížel na řád celé společnosti Mayů i mayské říše. Jeho vůle představovala zákon. Jednoho dne byl už Halach-Uinic unavený neustálými ptačími hádkami a boji, které mezi sebou ptáci vedli. Svolał proto velké shromáždění v samotném středu deštného lesa a oznámil ptákům, že si mezi sebou musí zvolit krále, který bude v ptačí říši sjednávat pořádek a mír. Každý pták si okamžitě myslel, že je to právě on, kdo má ty nejlepší předpoklady stát se novým ptačím králem. Col-pol-che, kardinál červený, začal hlasitě štěbetat: „Podívejte se na mě. Nikdo jiný nemá tak krásné rudé a nádherné peří. Všichni ptáci mě obdivují, takže to já bych měl být králem!“ naparoval se před udiveným publikem, rozpínal svá křídla a vypínal hrud'. X-col-col-chek, tropický drozd, vzlétl nad žasnoucí dav a spustil: „Já jsem zase jediný, kdo má tak nádherný hlas, jen všichni poslouchejte!“ zhluboka se nadechl a ve chvíli předvedl, jak nádherné a složité tóny se mohou linout z jeho ptačího hrdla. Všichni z jeho představení oněměli úžasem a už to vypadalo, že drozd bude novým králem. Pak ale vkročil do kruhu divoký krocán, Cutz, a začal hrdovat: „Není pochyb o tom, že králem bych měl být já, protože jsem největší a nejsilnější. Díky mé velikosti a síle dokážu vymýtit naše boje a ochránit každého z vás. Potřebujete silného krále – a to jsem já!“. Celý den tak strávili ptáci předváděním svých dovedností a přesvědčováním ostatních, proč by právě oni měli být králem ptačí říše. Jen jeden z nich zůstal v ústraní a byl naprosto zticha – byl to Kukul, kvesal. Kukul byl velmi cílevědomý a hrdý pták vytříbeného chování i ladvného držení těla, jen jeho peří bylo nudné a nehezské. Proto se ani nesnažil prosadit mezi ostatními – věděl, že svým vzhledem by nikoho nepřesvědčil. Kukul usilovně přemýšlel a pak zaletěl za svou kamarádkou, Xtuntun-kinil, kukačkou kohoutí. „Drahá kamarádko,“ řekl kukul „Tvé peří je krásnější než peří jakéhokoli jiného ptáka, ale máš stále tolik práce, když musíš jako posel rychle běhat po světě a ani nemáš oddechu, natož abys měla čas kralovat ptačí říši. Navíc ti podle mě chybí mnoho dalších vlastností potřebných pro krále. Tak rád bych ti pomohl, ale nemohu ti předat své vlastnosti. Co ale můžeme učinit je, že ty můžeš půjčit mně své krásné peří. Jen pro jednu – a až se stanu králem, nejen, že ti peří zase vrátím, ale podělím se s tebou o všechny výhody, které mi ten titul přinese. Byla to lákavá nabídka, jenže kukačka se svého peří nechtěla vzdát. Kukul ale stále naléhal, až se nechala přesvědčit o jeho dobrých úmyslech a uvěřila, že kvesal dodrží své slovo. Kvesal jí navíc nasliboval bohatství za její pomoc, a tak mu důvěřivá kukačka předala své peří. Pírko po pírku si vytrhala a nastrojila jím kvesala. Pírka k němu přilnula, jako by je měl odedávna. Kukul vypadal nádherně, měl dlouhý barevný ocas a krásné modrozelené peří. Modrá peříčka byla jako mayská obloha a zelená zase jako okolní příroda. V záři zapadajícího slunce se jeho peří lesklo a zobák se mu zbarvil dožluta. Když se kvesal vrátil na ptačí sněm, jeho příchod vyvolal povyk. Všichni žasli nad jeho krásou a provolávali mu slávu. Velký Duch byl velmi potěšen tím, jak se z tichého ptáčka s nevzhledným peřím stalo tak oslnující stvoření. Proto Halach-Uinic, Velký Duch, zavelel, aby se sněm utišil a učinil prohlášení: „Prohlašuji kvesala Kukula za krále ptačí říše!“. Ptáci kvesalovi aplaudovali a zahrnuli jej gratulacemi. V nové funkci měl však Kukul mnoho povinností. Byl tak vytížený, že si už nikdy nenašel čas na to, aby vrátil kukačce zapůjčené peří. Ve skutečnosti na svůj slib, který jí dal, zcela zapomněl. Skupinka ptáků si po čase uvědomila, že už několik dnů nikdo z nich nespátřil kohoutí kukačku. „Myslím, že jsem ji neviděl už ode dne, kdy jsme si zvolili našeho krále.“ prohlásila sova. Ostatní přikývli a vydali se ji hledat. Nakonec Xtuntun-kinil našli: byla ukrytá v keři hluboko v lese, nahá a bez peří se třásla zimou. Téměř zemřela hladu. Ptáčci se o ni rychle postarali a nakrmili ji. Když jí bylo lépe, vyprávěla jim, jak ji kvesal krutě oklamal. Pořád přitom plakala: „Puhuy? Puhuy? [pui]“, což v mayské řeči znamená „Kde je? Kde je?“. Ptáčkům bylo kukačky líto – rozhodli se proto dát jí každý pár svých vlastních pírek. Drozd jí dokonce zazpíval píseň, aby zrazené kukačce zlepšil náladu. Proto je kukačka dodnes tak kropenatá, proto pořád běhá po mayských cestičkách a stále se pocestných ptá „Puhuy? Puhuy?“. Stále totiž hledá kvesala Kukula, který jí dluží její krásné peří.

